

Perşembe

TARİH: 26.2.87

"TKP NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler:

Yazan: Nec. İdr. Yav. Spikerler:

Den. ve Yav.

1. M.Zana 15,5 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı
2. Bayram adlı yurttaşa işkence yapan 4 jandarma tutuklandı
3. İETT otobüs şoförlerinin direnişine destek olmak için belediye temizlik işçileri de çöpleri toplamayacaklarını açıkladılar
4. Orman köylülerinin göçe zorlanmasına tepkiler sürüyor
5. Cindoruk, Karadeniz'de tütüne düşük fiyat verilmesini eleştirdi
6. SB'nde 1,5 yıldır ilk kez nükleer deneme yapıldı
7. Afganistan ile Pakistan arasında Cenevre'de görüşmeler başladı
8. Lübnan hükümetinin başvurusu üzerine Beyrut'ta bulunan Suriye birlikleri, Beyrut'un Batı kesimindeki milis üslerini boşalttı ve kapattı
9. Sayda kentinde Lübnan KP'nin bölge yöneticilerinden Samed sokak ortasında, bir grup silahlı kişi tarafından kurşunlanarak öldürüldü
10. Şili KP, ülkedeki tüm muhalafet güçlerini eylem ve güçbirliğine çağırıyor
11. 12.

13.

14.

15.

16.

17.

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Tah. Spiker: Nec.

Başlığı: Maceralara sürüklenme tehlikesi ve demokrasi mücadelesi

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Yav. Spiker: Yav.

1. Davullar sustu mu ?
2. - Adana Cezaevin'deki durum (Elif) Bpk: Deniz.
3. - Dış borc tuzağından kurtulmak için (İdr.) KSpk: Mery.

Hakemler:

1

26.7.87

Y --- Askeri Yargıtay 4.Dairesi Diyarbakır eski bağımsız belediye başkanı Mehdi Zana'yı 15,5 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı. Askeri Yargıtay Mehdi Zana'nın gizli örgüt kurduğunu ve ruhsatsız silah taşıdığını öne sürdü. Bilindiği gibi Mehdi Zana 12 Eylül 1980'den bu yana ~~7 yıl~~ 6 yıllı askındır ~~gözetim~~ gözaltında tutuluyor. Mehdi Zana hakkında açılan ilk dava 26 Ekim 1983 günü sonuçlanmış, eski belediye başkanı 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırılmıştı. Mahkeme heyeti, ~~bu duruşmada, mahkemeye hakaret gerekçesiyle~~ bu karar üzerine Mehdi Zana hakkında ikinci bir dava açmış. 17 Mayıs 1984 tarihinde sonuçlanan bu davada da Mehdi zana ve arkadaşları 4 yıl 8 ay ağır hapis cezasına çarptırılmışlardı. Bu duruşma da da slogan atıldığını ~~onu~~ süren mahkemenin 1 yıllık üçüncü ~~kararı~~ mahkumiyet cezası da aynı tarihlerde kesinleşti. Mehdi Zana ve arkadaşları hakkındaki 7 yıl 8 aylık mahkemeye hakaretten veri

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VE YAYINLARI

len 7 yıl 8 aylık mahkumiyet kararı 1985 yılı Şubatında

Askeri ~~Hakimlik~~ Yargıtay'da onaylanarak kesinleşti. } Daha önce

verilmiş bulunan 24 yıllık mahkumiyet ~~cezası~~ ise Askeri Yargıtay-
da yeniden ^{ele} alındı. 15,5 yıl ağır hapis cezasına daha çarptırılan

Diyarbakır eski bağımsız belediye başkanı Mehdi "ana'nın ~~hakımı~~

durumu dünya demokratik kamuoyunda büyük tepkiyle karşılanıyor.

Mehdi "ana'nın Askeri Yargıtay'daki duruşmasını izlemek üzere gele

Avrupa ~~İnsan Hakları~~ Konseyi parlamenterlerinden oluşan heyet, ^{öyle}

"düşünceleri ve eyleminden ötürü Mehdi "ana'ya verilmek istenen

haksız cezaya karşı çıktılar " ve verilecek kararın Türkiye
hükümeti açısından da önem taşıdığına işaret ettiler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2 --- Diyarbakır'da Zülfükâr Bayram adlı yurttaşa işkence yaparak ölümüne yol açan dört jandarma tutuklanırken, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde ölümle sonuçlanan işkence olayıyla ilgili ^{nâla} ~~herhangi~~ bir soruşturma açılmadı. ~~ŞANLIURFA~~ Ceylanpınar Cumhuriyet Savcısı, ceset bulunamadığı gerekçesiyle soruşturma açılmadığını bildirdi. Ceylanpınar'da, kaçakçılık yaptığı gerekçesiyle ~~ARANAN~~ aranmas üzerine kendiliğinden karakola teslim olan Adnan Tüysüz işkenceyle öldürülmüş, cesedi de mayınlı araziye atılmıştı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2 --- İETT Otobüs şoförleri , toplu sözleşme görüşmelerinde işveren tarafından dayatılan yüzde 10'luk komuk ücret ~~zammına~~ zammına karşılığında direnişken, belediye temizlik işçileri de direnişe destek olmak amacıyla çöpleri toplamayacaklarını açıkladılar. Bu arada 6 İETT şoförü ve "İETT Şoförleri Trafik Kazalarını Önleme Eğitim ve Yardımlaşma Dairesi"nin yedi yöneticisinin gözaltına alınması tepkilere yol açtı.

Türk Başta Türk-İş olmak üzere tüm sendikaların destek ve dayanışmasını beklediklerini belirten Belediye otobüs şoförleri, araçlarını ^{nizını} 30 kilometre ^{ile sınırlı tutuyor} ~~de altında hızla sürüyor,~~ şehir içinde ^{her yerde} ~~krafta~~ İETT ~~nizamnamesinde~~ yazılı kuralları harfiyyen uyguluyorlar. Bu arada şehir içinde kamu ulaşımında sorunların ortaya çıkması üzerine İETT emekçileri otobüslerde, ~~halk~~ çeşitli konuşmalar yaparak halka sorunlarını ve isteklerini anlatıyor ^{yorumları ve} ~~onların~~ ^{behlıyor.}

2 --- Tunceli'deki orman köylüleri
Orman köylülerinin göçe zorlanmalarına tepkiler sürüyor.
Tunceli'deki köylüler de, nereye, hangi koşullarda yerleştirilecek-
lerini bilmediklerinden ^{ve} yerleşik düzenlerinin bozulmasını isteme-
diklerinden göçe karşı çıktılar ve sorunlarının bulundukları yerler-
de çözülmesini istediler.

Toprağı olmadığı ve yarıcalık yaparak 10 nüfusu geçindirmeye
çalıştığı halde yerinden ayrılmak istemeyen Cafer Bulut, daha önce
İzmir'de bulunduğunu ve işsiz kaldığını söyledi.

Gülabi Karaboğa da, "Bize yol yapsınlar, okul yapsınlar kalas-
Biz burada birbirimize destek oluyoruz. Orada mezarımızı bile par-
ile kazarlar" dedi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu arada önceleri göç için başvuran köylülerin bir kısmı da pişman olduklarını söylediler. "Ben göç talebinde bulunmuştum. Ancak sonradan pişman oldum," diyen Yusuf Öz şöyle dedi: "Biz burada 15-20 kişi bir evde oturuyoruz. Duyuyoruz ki, oralarda 60 metrekarelik evler ~~xx~~ yapılıyormuş. Bizim ailelerimiz oralarda nasıl barınacak?"

Köylülerle görüşmek üzere Tunceli'ye gelen DSP Milletvekilleri de, göçe karar veren köylülerin, bu kararı psikolojik baskı altında aldıklarını bildirdiler. DSP Milletvekili Ömer Kuşhan, göçe isteklilerin fazla olmadığını belirterek şöyle dedi: Köylüler, devletin bu uygulama için yapacağı masrafı kendi köylerine yapmasıyla daha iyi bir ortama kavuşabileceklerini söylüyorlar. Dilekçelerini verdiklerinde kimse nereye gideceğini bilmiyor. Bunun endişesini duyuyor."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

--- DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Karadeniz'de tütün ~~cihan~~
eise düşük fiyat verilmesini eleştirdi. Cindoruk, bu yıl Karadeniz'in
bölgesinde ^{50v}20 yılın en kaliteli tütünü yetiştirdiğini, ancak düşük
fiyat verildiğini belirterek, "Bu, Amerika'da tütün sıkıntısı çeken
sigara üreticisi firmalara pazar yaratma çabasıdır" dedi.

Cindoruk, Kızılırmak üzerinde yapımı sürdürülen baraj nedeniyle yüzlerce ailenin, daha evleri hazır olmadan, Amik ovasına sürüldüğünü bildirerek hükümeti eleştirdi ve "ülke sınırları içinde mecburi göç, demokrasiye aykırıdır" dedi.

göç, demokrasiye aykırı

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Sovyetler Birliğinde, birbuçuk yıldan bu yana ilk kez, Semipalatinsk bölgesinde bir yeraltı nükleer deneme yapıldı. Sovyet TASS Ajansının açıklamasına göre, 20 kiloton gücündeki nükleer patlatma Perşembe günü Moskova saatıyla saat 8'de Semipalatinsk bölgesindeki yeraltı deneme sahasında gerçekleştirildi. Bu nükleer patlatmanın nükleer fizik alanındaki araştırmalar programı çerçevesinde yapıldığı bildirildi.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği, Ağustos 1985'te nükleer denemeler/üzerinde tek taraflı moratoryum ilan etmiş ve Birleşik Amerika da aynı örneği izlemeye çağırılmış ve moratoryum koşullarında her türlü nükleer denemelerin durulması ve yasaklanması konusunda bir anlaşmaya varmak için Birleşik Amerika'ya görüşme önerisinde bulunmuştu. Sovyetler Birliği tek taraflı moratoryumu bir kaç kez

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

uzatarak birbuçuk yıl boyunca tek nükleer deneme yapmazken, Birleşik Amerika bu süre içinde toplam 26 nükleer deneme gerçekleştirdi.

Geçen yılın Aralık ayında Sovyet hükümeti bir açıklama yaparak, tek taraflı Sovyet moratoryumunun ilelebet süremeyeceğini, kendi ve bağlaşıklarının güvenliğini tehlikelere atamayacağını bildirmiş ve Birleşik Amerika'nın 1987'de yapacağı ilk denemeden sonra Sovyetler Birliği'nin de bu tür denemelere tekrar başlamak zorunda kalacağını açıklamıştı. Sovyet hükümeti, aynı açıklamasında, eğer Birleşik Amerika nükleer denemelere son verirse, ~~Sovyetlerin de her hangi bir deneme yapmayacağını~~, moratoryum uygulamasını otomatik olarak uzatacağını bildirmiş ve Regın yönetimine bir kez daha bu konuda görüşme önerisinde bulunmuştu. Ancak Birleşik Amerika, Sovyetlerin bu iyi niyetli girişimini yanıtsız bırakmış ve yılbaşından bu yana peşpeşe iki atom denemesi yapmıştı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

--- Afganistan ile Pakistan arasında Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin özel temsilcisi Diego Kordovez aracılığıyla dolaylı görüşmelere Çarşamba günü Cenevre'de başlandı. Cenevre'deki Afganistan ^{ve} Pakistan ^{arasında} dolaylı görüşmeleri dışişleri bakanları düzeyinde yapılmıyor.

Afganistan delegasyonuna başkanlık eden dışişleri bakanı Abdül Vaki, görüşmelerin başlamasından önce Cenevre'de düzenlediği basın toplantısında, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin, iki komşu ülk arasındaki sorunların barışçı yollardan çözüme kavuşturulmasından yana olduğunu ve Afganistan'daki durumun politik çözüme yönelik yapıcı görüşmelere hazır olduğunu söyledi.

Birleşmiş Milletler temsilcisi de, Çarşamba günkü ilk dolaylı görüşmelerden sonra düzenlediği basın toplantısında, tarafların

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

şimdiki görüşme turuna yeni öneriler ve "iyi niyetle" geldiklerini belirterek, "görüşmelerde taraflar arasında bir yakınlaşma sağlanarak en yakıcı sorunlara çözüm yolunda somut adımların atılacağını umuyorum" dedi.

Öte yandan Cenevre'deki Afganistan-Pakistan görüşmelerinin ilk günü değerlendirilen Afganistan lideri Necip, Afganistan'da başlatılan ulusal barışma sürecinin sözkonusu görüşmeler için elverişli bir ortam yarattığını, şu ana kadar 34 silahlı çetebaşının ulusal barışmadan yana çıkarak/yaklaşık 25 bin kişiyle ~~silah~~ yurtlarına dönmüş bulunduklarını söyledi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta çeşitli silahlı gruplar arasında aylardır süren ve yüzlerce kişinin ölümüne ve büyük maddi kayıplara yol açan kanlı çarpışmalara son vermek, Lübnan'da, özellikle de başkentte istikrar ve güveni sağlamak için Lübnan hükümetinin başvurusu üzerine Beyrut'ta bulunan Suriye birlikleri, Beyrut'un Batı kesimindeki milis üslerini boşalttı ve kapattı. Yaklaşık üç yıldan beri kentin bu kesimini ellerinde bulunduran şii Emel grubuna bağlı ^{milisler} ~~www~~ ile Lübnan ~~İleri~~ ^{İleri} Sosyalist Partisi'ne bağlı silahlı grupların 50'den fazla merkezini kapatan Suriye birlikleri, silahlarını teslim eden binlerce kişinin Beyrut dışına taşınmasını sağladı.

Bu arada, Beyrut radyosunun bildirdiğine göre, başkentte birçok semtinde hayat ~~www~~ normalleşmeye başladı ve uzun süredir madur kalmış halka yiyecek, içecek ve ilaç sağlama işleri yürütülmeye başlandı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2 --- Lübnan'da son zamanlarda tırmandırılan antikomünist kampanya Lübnan Komünist Partisi yönetici ve üyelerine karşı açık cinayetlere dönüştürüldü. Lübnan'ın güneyindeki Sayda kentinde Çarşamba günü, Lübnan Komünist Partisi'nin bölge yöneticilerinden doktor Habib Abdul Samed sokak ortasında, bir grup silahlı kişi tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Son 10 gün içinde Lübnan'ın çeşitli kentlerinde Lübnan Komünist Partisi'nin toplam 8 yöneticisi katledildi. Aynı dönem içinde 17 komünistin silahlı gruplarca kaçırıldığı ve kendilerinden henüz haber alınamadığı bildiriliyor.

Lübnan Komünist Partisi Merkez Komitesi, partinin yönetici ve üyelerine karşı girişilen bu kanlı cinayetleri protesto etti ve son günlerde açık cinayetlere dönüştürülen azgın antikomünist kampanyasının başını şii ~~Emel~~ Emel grubunun çektiğini açıkladı. Emel

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Lübnan komünistlerinin Ulusal Direniş Hareketi'nde yer almalarına açıkça karşı çıkmış, Lübnan Komünist Partisi'ne ve komünistlerle işbirliğinden yana olan örgüt ve kuruluşlara karşı kanlı cinayetlere varan bir kampanya başlatmıştır. Bu kampanya, özellikle Lübnan Komünist Partisi'nin Ocak ayında yapılan Kongresi'nden sonra ~~kanlı kom-
plolara dönüştürülmüştür.~~ hızla ~~terimlendirilmiştir.~~

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

geçme" olarak yorumlandığına dikkat çekilerek, bu tür tutumların demokrasi savaşına büyük zarar verdiğine işaret ediliyor. Şili Komünist Partisi, tüm muhafazetçi güçlerini, Pinoşet'in manevraları karşısında uyanık olmaya, ülkede yeniden demokrasiyi kazanma hedefi etrafında birleşmeye çağırıyor.

- / -

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

p

--- Şili Komünist Partisi, ülkedeki tüm muhalefet güçlerini, Şili'de demokrasiyi yeniden kazanmak, Pinoşet'in diktatörlük rejimini kalıcılaştırma yönündeki manevralarını boşa çıkarmak için mücadelede eylem ve güç birliğine çağırdı. Şili Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Komisyonu'nun başkent Santyago ve ülkenin öteki işçi yataklarında bildiriler halinde dağıtılan çağrısında, son zamanlarda diktatör Pinoşet tarafından hazırlatılan bir dizi "politik yasa" tasarıları üzerinde duruluyor ve bunlar "faşizme hukuksal temel hazırlama", "Pinoşet'in diktatörlüğüne yasal kılıf giydirme", "faşist bir parti dışında tüm partileri kapatma ve yasaklama", "en küçük bir demokratik çıkışı bile boğma" girişimleri olarak niteleniyor.

Şili Komünist Partisi'nin belgesinde, burjuva muhalefetin kin çevrelerinde Pinoşet'in bu manevralarının "yavaş yavaş demokrasiye

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Yorum:

MACERALARA SÜRÜKLENME TEHLİKESİ VE DEMOKRASİ MÜCADELESİ

Amerikan savaş makinasının elebaşlarından Vaynberger, bağır bağır
bağırıyor: NATO üyesi ülkeler alan dışı faaliyetler için planlar yapmalı
diyor. NATO üyesi ülkelerin, NATO alanı dışındaki yerlerde de saldırgan
lik ~~etme~~ ^{niyetlerini} ~~yaşatma~~ ^{yaşatmaya} çalışıyor. Vaynberger
devam ediyor: "Orta Doğu Türkiye'nin ilgi alanı içindedir" ^{diyor.} Böylece,
NATO'nun alanının genişletilmesi planlarında Türkiye'ye yükledikleri
görevi de açığa vuruyor: Orta Doğu ülkelerinin başına musallat
olmak, komşu Orta Doğu ülkelerine karşı Amerika'nın sığrama tahtlığı
niyyetini, ^a hatta ikinci bir İsrail olmak. Vaynberger'e kulak kabartma
devam edelim: Vaynberger, Orta Doğu'da Türkiye'yi ne gibi kirli işle

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sokmağa niyetleri olduğunu daha somutlaştırıyor: "Orta Doğu'daki petrol yataklarının kapatılması, ~~yaxdax~~ NATO ülkelerinin toplu halde ya da tek tek harekete geçmesini gerektirebilir". Ve biz burada ekleyelim: Başta İncirlik olmak üzere, Türkiye'deki Amerikan üslerinde yerleştirilmiş uçaklar ve Amerikan Çevik Kuvvetleri Orta Doğu ülkelerine karşı müdahalede bulunabilir, ^{aynı planın bir parçası olarak} Türk ordusu Güney Doğu'da yeni yeni operasyonlara sokulabilir. Belki bu sözleri duya duya kanıksadık ama, işin kor-

(Ve nihayet Kerkük ve Musul üzerindeki yayılmacı niyetler eyleme dönüştürülebilir.) kungluğu pek kanıksamaya izin vermeyecek cinsten... ~~Kerkük ve Musul~~ Tabii bütün bunlara, şu anda sürmekte olan İran-Irak savaşında Amerika'nın çıkarlarını, İncirlik üssünde, ^{bu} Moskeve radyosunun ^{acı} ~~klamış~~ olduğu gibi, nükleer silah taşıyan ~~xxx~~ Amerikan avcı-bombardıman uçağı filoları bulunduğunu eklersek. --

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Bugünlerde, Türkiye ve ABD'nin karşılıklı mektupları imzalayarak daha da pekiştirecekleri SIA'nın ~~Amxkikax~~ tüm ülkemizi Amerika'nın bir sıçrama tahtası, bir üssü, bir cephaneliği, bir dinleme istasyonu haline getirdiğini eklersek. Bütün bunlara, Amerika'nın Türkiye'deki üslerini Yıldızlar Savaşı projesinde kullanılır duruma getirme planlarını eklersek. Bu durumda, Türkiye'yi yönetenlerin nasıl ülkemizi, bıçağın keskin ^{sırtında} ~~özünde~~ oynattıklarını anlarız.

Bu durum , uzun zamandır ülkemizdeki çok geniş demokratik çevrelerde tepkiler uyandırıyor. ^(SIA'nın Yıldızlara yeniden emeli olduğu ve) ~~Amxkikax~~ yıllarca ~~Amxkikax~~ dışişleri bakanlığı yapmış olan İhsan Sabri Çağlayangil'in, "Türkiye, Amerika'nın oynamakta olduğu oyuna sürükleniyor" dediği akıllardadır. ^(Yine aynı konuda) ~~Defalar~~

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

TKP'nin Sesi

26. Şubat 1987

Yavuz

Davullar Sustu mu?

"İşçilerin grev sırasında heyecanını artırdığı" gerekçesiyle grev sabahı işyeri önünde davul-zurna çalınması ve halay çekilmesi 12 Eylül'ün grev yasasıyla yasaklanmıştı d.d. Davul sesinden korkanlar, 12 Eylül'den bu yana bu sesi yasakladılar ^{klavim karnefilov} (ama ~~daha çok~~ ~~bir gumbürtülü~~ grevcilerin "mücadele bitmedi, yeni başlıyor" diyen daha gumbürtülü ve daha coşkulu sesini kısımadılar. İşte NETAŞ işçilerinin grevi davulların susmadığının kanıtı olarak c oşkuyla başladı, kararlılık ve coşkuyla sürdü ve başarıyla sonuçlandı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Çeşitli yöntemlerle işçileri bölüp, grevi kırarak, "bu grev ideolo-
12 Eylül öncesini hatırlatıyordu, iyi ki kırdık"
jikti, ~~işçilerin de buna tepki gösterip sendikayı~~

~~bozulanları~~ demeye hazırlanan hükümet-büyük sermaye cephesi ve on-
ların sözcüleri de boylarının ölçüsünü almış oldular. Sonuçta
işçilerin birliği, ~~mucadelesi~~ kara lı mücadelesi, tüm emekçi
kesimlerinin, demokrasi güçlerinin desteği ve dayanışması kazandı.

Grevin ~~bitiş günü sabahı~~ bittiği günün sabahı,
işyerinde asılı tek pankartı,
"bu işyerinde grev vardır" ~~yağmır~~ pankartını indirirken "bunu indir-
miyorum, başka grevlerde asmak üzere emanet alıyorum" diyen Otomobil
İş Sendikası Genel başkanının sözleri mücadelenin sürdüğünü
bir kez daha hatırlatıyordu dost düşman herkese.

Evet 90 günü aşkın zorlu bir kavganın, uykulu-uykusuz, yağmur
ve kar altında, dondurucu soğuklarda yürütülen bir kavganın ardın-

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

3

dan NETAŞ işçilerinin diyecek çok sözleri var elbette. Ama onlar ~~gökmen~~ bütün sınıf kardeşleri, bütün ezilen, baskı altında horlanan halk için ~~örnek~~ örnek olacak bir kavga yürüttüler. Hak verilmez alınır dediler ve bunu grev alanlarında kanıtladılar.

~~NETAŞ~~ NETAŞ işçilerin isteklerini açık ve yalın biçimde dile getirdiler. Zorlukları, 12 Eylül yasalarından doğan engelleri gözler önüne serdiler."Ama, dediler, biz her türlü kısıtlılığa karşı mücadeleyi göze alıyoruz. Sizler de bizimle dayanışmayı, birliğimizden gelen gücümüz ve eksik etmeyin. Tek dayanağımız, halkımızın, demokrasi güçlerinin desteğidir." Grevde "dayanışma" kilit sözcük oldu. Ana muhalefet partisi SHP lideri Erdal İnönü'nün grevin ilk günü çektiği telgraf, daha sonra ~~ziyaret~~ grevcileri ziyaret ederek grev gökleği giymesi, Türk-İş'e bağlı/~~sendikaların~~ bazı sendika ~~başkanlarının~~ maddi-manev. desteği,

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

4
Ümraniye esnafının, öğretmeninden hukukçusuna, tiyatro sanatçıların-
dan basın emekçilerine kadar bütün halk kesimlerinin moral
dayanışması grevcilerin gücünü artırdı. Hükümet, büyük sermaye
ve onların sözcüleri grevde tam da bu noktaya saldırıyorlar.
Halit Narin, ^{diğer} (homurdanıyor, "bir siyasi parti lideri nasıl grev
gömleği giyip işçileri cesaretlendirir" diye Coşkun Kırca,
Hürriyet'teki köşesinden "böyle bir davranışın komik olduğunu"
öne ^{diğer} sürcek kadar gülünç bir tutum sergilıyor.

NETAŞ işçileri bunlara da en güzel yanıtı, örnek bir tutumla
verdiler. Kendilerine ~~gönderilen~~ grev yardımlarını olarak gönde-
rilen bir kamyon erzak ve bir milyon lira parayı, grevlerini
sürdüren Derbi işçilerine götürdüler. ~~İş~~ Bir Otobüs dolusu
NETAŞ işçisi, Derbi işçilerini ziyaret ederek "dayanın-destekli-
yoruz" dediler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

İşbirlikçi holdinglerin en korktuğu şeydir bu, Çünkü bu, ~~bir~~
~~günlük mücadele~~ yılların mücadele deneyimini, DİSK'in yaşayan
en canlı geleneklerinden birini ifade eder.

NETAŞ işçileri Mücadelelerini özgür toplu sözleşme hakkının
bulunmadığı koşullarda yürüttüler. Bütün yasal düzenlemeler
~~sendikaya~~ işçilerin ve sendikaların aleyhine bir durum arzederken,
Sendika masaya, işçilerin güçlü desteğini arkasına alarak oturdu.
Sendika patronun karşısına, NETAŞ işçisinin ~~güçlü~~ mücadele karar-
lılığını koydu. Tabanın gücünü, tabana dayanan sendikanın
gücünün nelere yetebileceğini gösteren sendika, DİSK'in ~~yaşayan~~
bir başka canlı geleneğinin daha yaşadığını gözler önüne serdi.
DİSK'in DİSK yapan "taban söz ve karar sahibidir" ilkesini
kavuz edinen sendika, başarıya giden yolu döşemiş oldu.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Burada bir başka önemli nokta da işçilerin sendikalarına destek olurken, ona güvenmeleri, sımsıkı sarılmaları, her aşamada ~~net~~ denetlemeleridir. NETAŞ işçileri bu bilinçle sendika-işçi bütünleşmesinin güzel bir örneğini vererek hem DİSK'ten kalan bir geleneği sürdürdüler, hem de tüm diğer işçilere ve sendikalara örnek oldular.

NETAŞ işçilerinin gösterdiği önemli gerçeklerden biri de "teslim olmamak, her koşulda, her yöntemi kullanarak mücadele etmek" olmuştur. Onlar grev hakkı kısıtlıdır, grev yapıp da ne kazanacağız?" dememişler, ~~grev hakkı kısıtlıdır~~ haklarını fiilen kullanmışlardır. Yasalar ~~tiyaretlerinde~~ grev ziyaretlerini yasaklıyor ~~demiyor~~ dememişler, bunun yaratıcı biçimlerini bulmuşlardır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

7
Ulusal çapta olduğu gibi, Uluslararası işçi dayanışması için odağı haline de
gelecek sürecinde

(NETAŞ işçileri örnek bir mücadele verdiler, şimdi onların
yolunu açtığı bir mücadele dalga dalga yayılmakta, dârinmenin
yeni biçimleri yaratılmaktadır. Hiç bir işçi artık hakkını
alabileceği inancında değildir.
mücadele etmeden ~~isteyenlerin mücadelesini~~
~~isteyenlerin~~ Bunun için de grev yapması mı yasaklanıyor? Bu kez direnerek
yeni yeni yöntemler uygulayarak mücadele ediyorlar. İşte İETT şoför-
lerinin "İETT Tüzüğü'nü harfiyyen uygulayarak yaptıkları eylem".
Belediye ~~otobüs~~ şoförleri yasal bir düzenlemeyi uyguladıklarında,
çarpık kentleşmenin yarattığı kargaşa içinde bu direniş ^{bir hayatıma aracı} haline
gelebiliyor. Doğrudan kamuyu etkileyen bir eylem olduğu için de
şoförler, sorunlarını halkla, ~~tüm ezilen insanlarla~~ paylaşmaya
özen gösteriyor, amaçlarını, isteklerini ~~anlatıyor~~ anlatıyorlar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI

İETT emekçileri deneyimlidir. DİSK'in geleneklerini en canlı biçimde yaşatan, İstanbul'da 12 Eylül öncesi genel direniş eylemlerinde kararlı yer almış emekçilerdir, ~~İETT şoförleri.~~

~~Nasıl ki geçmişte toplanmayan çöplerin sorumlusu azan işçinin hakkını vermek istemeyen yetkililerdi. Bugün de İETT şoförünün şehir içinde halkın ulaşımını güçleştiren direnişin sorumluluğu~~

44 Şimdi "Halk uyarılmalı" diyerek halkların istiyorlar. Halk olarak da bütün kesimlerden destek bekliyorlar.

İstanbul'da bu direnişi fırsat bilerek ulaşım güçlüğü çeken halkı şoförlere karşı kızdırtmak isteyen Belediyenin başında çöreklenmiş soygunculara karşı çıkmak, hakkını isteyen İETT şoförünün yanında olmak, halkın tercih edeceği tutum olmalıdır.

NETAŞ işçisine, Fatih semt pazarı esnafına arka çıkan İstanbul'un çilekeş emekçi halkı, İETT şoförüne, Belediye temizlik işçisine de sahip çıkacaktır.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Değerli Dinleyiciler Adana Cezaevinde yapılan açlık grevi ilk değildir. Daha bundan bir yıl önce yine Şubat ayında 222 tutuklu ve hükümlünün katıldığı⁴⁵ açlık grevi gerçekleşti.

Değerli Dinleyiciler Adana Cezaevinde yapılan açlık grevi ilk değildir. Daha bundan bir yıl önce yine Şubat ayında 222 tutuklu ve hükümlünün katıldığı⁴⁰ açlık grevi gerçekleşti.

28 gün süren bu grevin nedeni yine aynıydı. İşkence, hücre cezası, yemek ve sağlık koşullarının ^{son derece kötü} yaşanmaz olması.

Açlık grevlerinde tutuklu ve hükümlü yakınları evlâtlarını dün olduğu gibi bugün de yalnız bırakmadı. Geçen yılki açlık grevinde "Çocuklarımızı görmek istiyoruz, işkencelere son !" diyerek topluca vilâyate giderek isteklerini valiye ilettiler. Vali analara bütün isteklerinin yerine getirileceğini vadeddi.

Ana, Adana cezaevinde ~~analar~~ babalar, kardeşlerle yürütülen direniş ^{sonuç} karşısında işkencecilerin ^{başlıklarını da da çıkardılar} hinci artırdı. İşkenceler daha yoğunlaştı. Hücre cezaları artırıldı. Haziran ayında tutuklu yakınlarının yaptığı basın toplantısında, "Bizim için artık her gün ölüm oldu. Görüştürülmediğimiz çocuklarımızın hangi koşullar altında bulunduğunu düşünmekten uyuyamıyoruz," ^{diyorlardı.}

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ana-babaların dile getirdiği bu gerçekler, Adana Baro başkanı Muzaffer Terliksiz tarafından da şöyle dile getiriliyor. ^{diyi} Ada-
na cezaevinde Anayasa'ya aykırı hücreler var. Cezaevinde incele-
meler yaptım. Bu hücrelerde insan bir saat bile kalamaz.

Avukat İbrahim Acan, Adana Cezaevinde bulunan tutuklu ve hü-
kümlüler adına Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna başvurarak,
cezaevinin işkence yuvası haline getirildiğini bildirdi. Ve aynı
zamanda hücrelerin varlığına dikkat çekti. Ve sonuç olarak Adana
Cumhuriyet Savcısı Ali Galip Dinger tarafından şu ibret verici
cevap alındı. "Sizi bu hücrelerde cürüteceğiz. 45 milyonun rahatı
için 5 milyonunuzu biçeceğiz."

Evet, değerli dinleyiciler, yine aynı yerde, Adana Cezaevinde
bugün açlık grevi yapılıyor. Nedenler yine aynı. Cezaevlerinde
haskı işkence son bulmadan bu direniş ve eylemler ^{de} son bulmayaca

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Adana cezaevindekiler, insanlık dışı davranışların son bulması için direniyorlar. Bu yüzden de, ^{hangisi de, çünkü elinde olan} (insan haklarını savunan) herkesin desteğini yanlarında buluyorlar, bulmalıdırlar.

- 1 -

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dybor's futajından kurtulmuş
Bm"

6'

M. —

DD. hatırlardadır, daha birkaç yıl öncesine kadar gelişmiş kapitalist ülkelerin ^{denetiminde} mali kuruluşları olan IMF ve Dünya Bankası, Türkiye'yi öteki gelişmekte olan ülkelere örnek olarak gösteriyorlardı. Türkiye'nin dış borçlarını düzenli olarak ödediğini, ekonomisinin sağlıklı bir şekilde geliştiğini söylüyorlardı.

Geçen hafta içinde, basında Dünya Bankası'nın Türkiye ekonomisi üzerine hazırladığı rapora ilişkin haberler yer aldı. ~~KapardaxTürki~~
~~xatın~~ Bu rapor daha öncekilerden çok farklıydı. Raporda Türkiye'nin dış borçlarının, özellikle de kısa vadeli olanların çok yüksek boyutlara vardığı, ~~Türkiya~~ bankaların Türkiye'ye güvenlerinin azaldığı belirtiliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DD, TKP Türkiye'nin dış borç sorunu üzerinde yıllardır duruyor. TKP, dış borçların düzenli ödenmesine rağmen devamlı artmakta olduğuna dikkat çekti, sorunun önemini sürekli vurguladı. Ama IMF'nin dayattığı ekonomik politikanın uygulanmasında ısrar edilmesi sonucunda bugüne gelindi. 1980 yılında 15 milyar dolar dolayında olan Türkiye'nin dış borcu, düzenli ödemelere rağmen bugün 30 milyar doları aşmış bulunuyor. Dış borçlar azalmıyor, tersine sürekli artıyor. Ve Dünya Bankası bile borçların kaygı verecek boyutlara vardığını açıklıyor.

Bu arada her yıl ödenen borç miktarı da artıyor. Örneğin 1981 yılında 1 milyar 700 milyon dolar dış borç ödenmişken, bu yıl içinde resmi açıklamalara göre 4 milyar 750 milyon dolar ödenecek. Görüldü-

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖÜ gibi dış borç ödemeleri ulusal ekonomi için bir kan kaybına dönüşmüştür. Asıl yardıma ihtiyacı olan ekonomi sürekli kan kaybetmektedir.

Dış borç sorunu Ülkemizde son bir iki yıldır yoğun bir şekilde tartışılırken, bu sorun Latin Amerika Ülkelerinde daha uzun zamandır tartışılıyor ve ^{Sözkonusu Ülkeler} bu konuda önemli girişimlerde de yapmış bulunuyorlar. ^{Dış borç yükü en fazla} Çok borçlu olan 10 Latin Amerika Ülkesinin temsilcileri 1984 yılında biraraya gelerek sorunu ~~terti~~ ele aldılar ve toplantı sonunda bir bildiri yayınlandı. Bildiride IMF'nin dayattığı, istikrar programı adı verilen ekonomik politikaya karşı çıkıldı, ^{ancak} ihracat gelirlerinin belli bir oranı kadar ödeme yapacakları açıklandı, faiz oranlarının düşürülmesi, ~~istendi~~ ve ödeme sürelerinin uzatılması istendi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İşte TKP'de Ülke ekonomisinin rahat bir nefes alabilmesi için, dış borç ödemelerinin yeni bir plana bağlanmasını, ödemelerin uzun yıllara yayılmasını ve ihracat gelirlerinin düşük bir yüzdesi ile sınırlı tutulmasını öneriyor.

Tabi bunlar dış borç sorununun çözümü için ancak ~~bir~~ ilk adımlar olabilir. Bu sorunun köklü çözümü için ise, uluslararası ekonomik ilişkilerin, gelişmekte olan ülkelerle gelişmiş kapitalist ülkeler arasındaki eşitsiz ilişkilerin köklü bir biçimde değişmesi gerekiyor.

Gelişmiş kapitalist ülkeler ihracatlarını artırmak istedikçe, ithalatlarını kısıtladıkları sürece, alacaklı ülkelerin ürünlerinin fiyatları sürekli artarken, borçlu ülkelerin ürünlerinin fiyatları düşmeve devam ettiği sürece, (borçlu ülkelerin dış ticaret açıkları

ise

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(Dış borç sorunun çözümünü devletlerinde
adınlaı atabilmek, herşeyden önce

kapanmadığı sürece dış borç sorunu çözülemez. ~~Bu da herşeyden önce,~~
borçlu ülkelerin, kendi aralarında birlik olan alacaklı ülkeler
karşısına, yine birlik olarak çıkmalarına bağlıdır. Latin Amerika
Ülkelerinin birlikte ~~devlet~~ davranışları sürece tavizler alabilme-
leri de bunun ^{her olanağı her de} zorunluluğuna gösteriyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI